

Abbaye Saint-Joseph de Clairval

F – 21150 Flavigny-sur-Ozerain

Molt estimat amic de l'Abadia de Sant Josep,

«UN dia, tot passejant per un solitari i ombrejat camí de la mare natura del meu país, ens conta un sacerdot contemporani, em vaig trobar una coneguda velleta encorbada, recolzant-se en un bastó, guardant les seves ovelles:

- Bon dia, Catinel·la!
- Bon dia, Mossèn, i companyia!
- Vaig sol, Catinel·la. On veieu la companyia?

En redreçar-se, la vella i bella pastora, vaig observar el seu rostre arrugat, ple d'experiència i uns ulls clars i la mirada d'una ànima que irradiava bellesa i bondat. I em va dir, convençuda i convincent, tot fent-me'n memòria:

- I qué me'n diu de l'àngel que us guarda?
- Gràcies, àvia, ho havia oblidat. Gràcies per recordar-m'ho!».

Cinc vegades al dia

Monsenyor Roncalli, el futur Papa i Beat Joan XXIII, escrivia el següent, a una de les seves nebodes la qual era religiosa, sor Àngela: «El teu nom de religió ha d'animar-te a mantenir relacions familiars amb el teu àngel de la guarda, i també amb tots els àngels de la guarda de les persones que coneixes i que estimes en la Santa Església i en la teva congregació. Quin gran consol poder sentir prop de nosaltres aquest àngel, aquest guia de les passes nostres, aquest testimoni dels nostres actes més íntims... i no tan íntims. També reso l'oració "Àngel de la Guarda" almenys cinc vegades al dia, i amb freqüència converso espiritualment amb ell, sempre en la calma i la pau» (3 d'octubre de 1948).

L'home d'avui, acostumat a les disciplines científiques, rebutja admetre l'existència del que no experimenta amb els seus cinc sentits. Tot s'ha de pogué experimentar i comprovar. No obstant, el Credo que resem a la Missa afirma que Déu és el Creador del cel i de la terra, de tot allò visible i invisible (Professió de fe del segle IV). I el Concili del Laterà (1215) afirma que Déu «al començament del temps, va crear alhora del no-res l'una i l'altra criatura: la espiritual i la corporal, és a dir, l'angèlica i la terrenal; després, la criatura humana, que participa d'ambdues realitats, perquè es compona d'esperit i de cos». Tal és l'ensenyament constant de l'Església.

L'existència d'éssers espirituals, no corporals, que la Sagrada Escriptura anomena habitualment "àngels", és una veritat de fe, és a dir, una veritat revelada per Déu. I la fe en les veritats que Déu ha volgut revelar-nos és més segura que qualsevol coneixement humà, car es basa en el propi testimoni de Déu, que no pot ni enganyar-se ni enganyar-nos. L'Escriptura, que és la Paraula de Déu guardada, transmesa i explicada per l'Església, afirma amb claredat l'existència dels àngels. Existeixen des de la creació (cf. Job 38, 7), on els àngels són anomenats "fills de Déu" i al llarg de tota la història de la salvació: tanquen el paradís terrenal, protegeixen Lot, salven Agar i el seu fill Ismael, detenen la mà d'Abraham, la llei és comunicada pel seu ministeri, condueixen el poble de Déu, anuncien naixements i vocacions, assisteixen als profetes, per no citar més que alguns exemples. Finalment, l'àngel Gabriel anuncia el naixement del Precursor (sant Joan Baptista) i el del mateix Jesús (cf. *Compendi* de Sa Santedat Benet XVI núm. 60).

Crist és el Rei dels àngels. Van ser creats per Ell i per a Ell (cf. Col 1, 16). De l'Encarnació a l'Ascensió, la seva vida està envoltada de l'adoració i del servei dels àngels. Canten lloances al seu naixement i anuncien la Bona Nova de l'Encarnació als pastors. Protegeixen la infància del Crist, el serveixen en el desert i el consolen en l'agonia. Comuniquen a les santes dones la seva resurrecció. En ocasió del seu retorn, seran presents al servei del Judici Universal (cf. *Catecisme de l'Església Catòlica* núm. 333). La vida de tota l'Església i de la qualsevol persona, es beneficia de l'ajuda poderosa dels àngels. Des de la infància fins la mort, la vida humana està envoltada de la seva custòdia i de la seva intercessió. «Cada fidel té al seu costat un àngel com a protector i pastor per a conduir-lo en la seva vida» (Sant Basili, PG 29, 656B).

Un meravellós secret

«La nostra fe ens ensenya, deia el beat Joan XXIII, que ningú de nosaltres es troba sol. Quan Déu crea l'ànima d'un nou ésser humà, especialment quan la gràcia dels sacraments l'envolta amb la seva inefable llum, un àngel que forma part de les santes milícies dels esperits celestials, és cridat per a quedar-se al seu costat durant tot el camí que triarà fer a la terra... En el transcurs d'una conversa que vaig mantenir amb l'insigne Pontífex Pius XI, aquest em va exposar un meravellós secret, confirmant amb això que la protecció de l'àngel de la guarda sempre dóna alegria, soluciona totes les dificultats i redueix els obstacles. Pius XI em confiava el següent: "Quan he de parlar amb algú que sé que és refractari a algun raonament i amb el qual cal recórrer a alguna forma de persuasió, li recomano llavors al meu àngel de la guarda que ho expliqui tot a l'àngel de la guarda de la persona amb qui he d'entrevistar-me. D'aquesta manera, una vegada ambdós esperits superiors s'han entès entre si, la conversa es desenvolupa en les millors condicions i resulta fàcil"» (9 de setembre de 1962).

El pare Pio (canonitzat per Joan Pau II) solia dir als seus amics: «Quan tingueu necessitat de la meua oració, dirigiu-vos al meu àngel de la guarda, mitjançant la intervenció del vostre». En efecte, els àngels de la guarda són missatgers segurs i ràpids. Una anècdota il·lustrarà aquesta veritat: un autocar ple de pelegrins, de camí cap a Sant Giovanni Rotondo, la residència del pare Pio, s'enfronta durant la nit, en els Apenins, a una espantosa tempesta. Plens de pànic enmig dels llampecs, els passatgers recorden el consell del pare, invoquen el seu àngel i surten indemnes de la prova gràcies al seu auxili. L'endemà, fins i tot abans de tenir temps de contar-li les peripècies d'aquell viatge, el religiós els aborda somrient: «Bé, fillets, aquesta nit m'heu despertat i he hagut de resar per vosaltres...». L'àngel de la guarda havia executat fidelment la seva missió.

La comesa dels àngels de la guarda no consisteix solament a apartar de nosaltres els mals físics, sinó que també ens mouen a practicar totes les virtuts, que duen a perfeccionar-nos. S'ocupen, especialment, de procurar la nostra salvació eterna i a fer que visquem en l'amistat amb Déu. Enmig d'aquesta labor, el seu amor per nosaltres és pur, fort i constant. Fidels a llur missió, ni es relaxen, ni ens abandonen, fins i tot si tenim l'enorme desgràcia d'apartar-nos de Déu. A més, com ho recomana sant Bernat: «Tinguem una especial devoció i agraïment envers semblants custodis: no deixem mai d'estimar-los, d'honorar-los tant com puguem, tant com hem de fer-ho... Cada vegada que ens sentim abocats envers alguna situació violenta, una temptació, i amenaçats per alguna important prova, invoquem el nostre àngel de la guarda, perquè ens condueixi, ens assisteixi enmig de les nostres necessitats i penes...

Pensem en ell; dirigim-nos a ell mitjançant fervoroses i contínues oracions, ja que és sempre prop de nosaltres per a defensar-nos i consolar-nos» (*Sermó* 12 sobre el Salm 90 (91), 7, 9 i 10).

Rebuig radical

Si bé és veritat que la revelació divina ens presenta el consol d'estar envoltats de poderosos àngels que ens protegeixen, també ens mostra d'altres esperits que són enemics nostres i que es dediquen per tots els medis a apartar-nos de Déu. Aquests esperits dolents, que anomenem dimonis o diables, el cap dels quals és Satanàs o Lucifer, són àngels que Déu havia creat bons com els altres: «El diable i els altres dimonis van ser creats per Déu amb una naturalesa bona, però ells es van tornar dolents», ens ensenya el IV Concili del Laterà. La Sagrada Escriptura parla d'un pecat d'aquests àngels (cf. 2 Pere 2, 4). Aquest pecat consisteix en l'elecció lliure per part d'aquests esperits creats, de rebutjar radical i irrevocablement Déu i el seu Regne. Amb això, es van exposar a la condemna eterna. És el caràcter irrevocable de l'elecció dels àngels, i no un defecte de la infinita misericòrdia divina, el que fa que el seu pecat no pugui ser perdonat. «No hi ha penediment per a ells després de la caiguda, com no hi ha penediment per les persones després de la mort», deia sant Joan Damascè, (*De la fe ortodoxa* 2, 4).

Des del principi de la humanitat, els dimonis s'esforcen per inspirar als homes el seu propi esperit de rebel·lia contra Déu; per a fer que vagin a l'infern. Trobem un reflex d'aquesta rebel·lió en les paraules del temptador als nostres primers pares: *Sereu com déus* (Gn 3, 5). Així doncs, Satanàs incita l'home a transgredir els manaments divins (lleï natural). Intenta que brolli la rebel·lia en els que sofreixen (cf. Job 1, 11; 2, 5-7); és a l'origen de la mort, que va penetrar en el món al mateix temps que el pecat (cf. Sav. 2, 24). Enemic de Déu i de la veritat, s'obstina molt especialment a impedir la predicació de la veritat evangèlica. Segons Origen, escriptor eclesiàstic del segle III, Lucifer és representat en l'Antic Testament pel faraó d'Egipte, qui, imposant als hebreus una feina esgotadora, inhumana... i prohibint-los-hi oferir culte a Déu, vol impedir que les ànimes preguin mirant cap al cel, intentant anorrear el desig i que tinguin afecte, només, per les coses terrenals. Perquè, sobretot, no vol que ningú busqui el Creador, que ningú recordi el cel, la seva veritable pàtria (cf. Homilia sobre l'Èxode 2).

D'entre els noms amb els quals el Senyor anomena el dimoni, en l'Evangeli, el que potser ho caracteritza millor és el de *pare de la mentida* (Jn 8, 44). És, en efecte, el mentider per excel·lència, car proposa a l'home una felicitat il·lusòria i passatgera: cobdícia, supèrbia, especulació, alcohol, drogues i luxúria sota

tota mena de comportaments destructius, com la masturbació, fornicació, unió irresponsable, adulteri, contracepció, homosexualitat... I per a enganyar millor, intenta passar desapercebut, fent creure que no existeix, com ens ho recordava l'inoblidable Joan Pau II: «Les impressionants paraules de l'apòstol sant Joan: *el món sencer jeu en poder del Maligne* (1 Jn 5, 19) al·ludeixen a la presència de Satanàs en la història de la humanitat; una presència que creix a mesura que l'home i la humanitat s'allunyen de Déu. La influència de l'esperit de la maldat pot "amagar-se" d'una manera més profunda i més eficaç, perquè passar desapercebut forma part dels seus "interessos".

L'habilitat de Satanàs

L'habilitat de Satanàs en el món consisteix a fer que els homes neguin la seva existència en nom del racionalisme o de qualsevol altre sistema de pensament que busqui totes les escapatòries possibles per a no admetre la seva obra» (3 d'agost de 1986). I el Papa Pau VI deia, el 15 de novembre de 1972: «Una de les més grans necessitats de l'Església d'avui consisteix en defensar-se contra aquest mal que s'anomena dimoni... És l'enemic número u, el temptador per excel·lència. Sabem que aquest ésser fosc i pertorbador existeix realment i que sempre està treballant amb traïdora astúcia. És l'enemic ocult que sembla l'error i la desgràcia dins la història de l'home... És el traïdor, l'astut seductor que sap insinuar-se en nosaltres a través dels sentits, de la imaginació, de la concupiscència, de la lògica utòpica i dels contactes socials desordenats, amb la finalitat d'introduir en els nostres actes desviacions tan nocives com aparentment conformes amb les nostres estructures físiques o psíquiques, o amb les nostres aspiracions instintives i profundes».

Però resulta evident que no cal veure per tot arreu el dimoni, i no tots els pecats venen directament de la seva acció, car la nostra feble naturalesa i el món que ens embolica, sotmès com és a la influència del mal (cf. 1 Jn 5, 19), ens condueixen suficientment al pecat per ells mateixos. «Però també és veritat que qui no vetlla amb cert rigor sobre si mateix s'exposa a la influència del misteri d'iniquitat del que parla sant Pau, i compromet la seva salvació» (Pau VI, *ibid.*). Ara bé, si Déu dóna algun poder al dimoni en aquest món, si permet que ens tempti, és per a donar-nos l'oportunitat de vèncer-lo, de guanyar mèrits per al cel, i perquè del mal pot treure el bé.

En ocasions, la lluita contra el diable pren aspectes espectaculars, com va succeir en la vida de sant Antoni Abat.

Els combats del Senyor

Antoni és un jove egipci del segle III. Un dia, en escoltar els consells de Jesús al jove ric: *Si vols ser perfecte, véns a vendre tot el que tens i dóna-ho als pobres, i tindràs un tresor guardat en el cel; després torna i vine amb mi* (Mt 19, 16-21), distribueix tots els seus béns entre els pobres i es lliura a una vida d'ascetisme, enmig de una contínua oració i de l'exercici de les virtuts. Però el diable no ho entén així. En primer lloc intenta que abandoni la seva manera austera de vida, i això mitjançant el record dels seus béns, la preocupació per la seva germana, l'amor als diners, el desig de la glòria i dels altres atractius de la vida i, finalment, mitjançant l'aparent rigor de la virtut i els enormes esforços que exigeix. En veure que res aconsegueix amb això, el diable ataca el jove amb suggeriments obscens, intensificant aquestes seves oracions i els seus dejunis. Llavors, per a seduir-lo, l'Enemic pren l'aspecte d'una dona; però ell mira Crist en el seu cor, meditant tant en la noblesa de la filiació divina mitjançant la gràcia, com en l'amenaça del *foc que no s'apaga i en el turment del corcò que no mor* (cf. Mc 9, 47). L'Antoni aconsegueix d'aquesta manera superar la temptació, però el dimoni no es dóna per vençut. Amb el permís de Déu, hostiga físicament el monjo. Produeix un avallot horrible, espanta els que ho presenciaven, i afligeix el cos del generós atleta de Crist amb nafres i dolors tan forts que el deixen com a mort. En altres ocasions, els esperits malèfics l'ataquen prenent la forma de bèsties ferotges: lleons, óssos, lleopards, toros, serps, escorpins, llops... Assotat i apedregat per tots ells, els dolors que pateix Antoni són cada vegada més violents. Però això no li impedeix burlar-se dels seus agressors: «Si tinguéssiu algun poder, n'hi hauria prou amb que se m'acostés un de vosaltres, però el Senyor us ha retirat la vostra força, per això intenteu espantar-me tots junts. Prendre l'aparença de bèsties ferotges és un signe de la vostra debilitat».

Aquestes espectaculars demostracions del dimoni no han d'impressionar-nos fins al punt de generar sentiments de terror en les nostres ànimes, poc compatibles amb la confiança que hem de tenir en el cor de Jesús. El diable, sense el permís de Déu, no té cap poder, i Déu mai permetrà que el nostre Enemic ens tempti més enllà de les nostres forces. Segons la comparança que feia sant Cesari, el dimoni és com un gos fermat. Pot bordar molt fort i armar un gran escàndol, però no pot mossegar, és a dir, fer mal a la nostra ànima, excepte si volem voluntàriament caure en la temptació (*Sermó* 121).

D'altra banda, el poder dels nostres àngels de la guarda preval de bon tros sobre els poders malignes.

Després dels furibunds assalts que ha patit victoriosament, Antoni és reconfortat per una visió de nostre Senyor. El monjo li diu: «On eres, Senyor? Per què no

vas aparèixer des del principi per evitar-me els dolors?» – “Era present, Antoni, i esperava veure’t lluitar. Ja que has sabut aguantar i, amb l’ajuda de la meua gràcia, no has estat vençut, seré sempre la teua força i et faré famós per arreu”.

Reconfortat en la seva ànima i en el seu cos, el sant s’aixeca i reprèn la seva vida d’asceta, preparant-se per a noves proves i noves victòries (cf. *Vida de sant Antoni*, per sant Atanasi).

Els combats de l’abat contra el dimoni representen, d’una manera extraordinària, aquells que nosaltres mateixos hem de suportar en la vida diària, encara que d’una manera menys espectacular.

De vegades el dimoni tempta proposant plaers sensuals. Altres vegades submergeix l’home en les tenebres, el desorienta, l’absorbeix amb assumptes trivials i terrenals, el porta a la tristesa, a la desconfiança, a la mandra, al descoratjament i finalment a la desesperació. Aquesta última forma de temptació és habitual en les ànimes que avancen en el servei de Déu.

Per a vèncer les temptacions cal reaccionar, donar més de temps i atenció a la pregària o a la meditació, practicant alguns petits sacrificis com ho ensenya Benet XVI (cf. *Spe Salvi* núm. 40) i examinar amb atenció la seva consciència. En lloc de fer mal, els suggeriments diabòlics es converteixen llavors en ocasió de mèrit i de progrés espiritual.

Un àngel de llum

En ocasions el dimoni se’ns presenta d’una manera seductora, com li va ocórrer al pare Marie-Eugène (1894-1967). En una ocasió, aquest religiós carmelità dirigia un recés en un convent d’aquesta ordre. A

Guiats d’aquesta manera per l’Esperit Sant, podrem complir, dia rera dia, la voluntat de Déu. És la gràcia que li demanem a Déu, per a Vostè i per a tots els seus éssers benvolguts. No ens oblidem dels seus difunts en les nostres oracions.

Dom Antoine Marie, o.s.b.

Si és la primera vegada que vostè rep aquesta carta espiritual i vol seguir rebent-la, envii’ns les seves dades completes. Li agrairíem també que ens enviés adreces de persones que podrien llegir la nostra carta amb profit.

Ajudes :

- Xecs ordinaris a nom de ‘Abbaye St. Joseph de Clairval’
  - Per mitjà del seu propi Banc, ingressos en el nostre compte:
Abbaye St. Joseph de Clairval C.C.C. 2104 - Of.: 3335 - D.C.: 07 - N°: 9113949609 (Caixa Duero).
  - Targeta de crèdit (Visa, CB, Mastercard) consulti la nostra pàgina web: <http://www.clairval.com/>
- Fax: 03 80 96 25 29 – E-mail: abadia@clairval.com – <http://www.clairval.com/>

l’indicar-li que una monja volia parlar amb ell, es va dirigir al locutori. Es troba de cop enfront d’una religiosa de sorprenent semblança amb santa Teresina del Infant Jesús. Aquesta el raspalla amb tota classe de compliments, felicitant-lo pels seus sermons, assegurant-li que arribarà a ser un gran predicador, etc... Com més parlava, més molest se sentia ell. Així que va decidir preguntar-li: «Germana, què és la humilitat?» Davant aquestes paraules, la religiosa va desaparèixer com per encant, i el pare Marie-Eugène va reconèixer llavors el dimoni. Així doncs, en ocasions aquest esperit es transforma en àngel de llum, suggerint-li primer a l’ànima pensaments bons i sants, però que acaben en torbació, en inquietud i orgull. La vigilància dels nostres pensaments, fins i tot si són bons, així com la humilitat, són mitjans segurs per a protegir-nos contra aquestes astúcies infernals. També pot resultar de gran ajuda obrir la nostra ànima a un director espiritual (cf. sant Ignaci de Loiola, *Exercicis Espirituals*, núm. 326).

Déu guarda i governa mitjançant la seva providència tot el que ha creat. Té cura de tot, des de les coses més petites fins els més grans esdeveniments del món i de la història. El seu disseny és fer que aconseguim la felicitat eterna, en el seu reialme, on compartirem la seva pròpia vida enmig d’una perfecta plenitud. Per això se serveix de totes les criatures, i és el seu disseny providencial que contribueixin al nostre bé els atacs dels dimonis com els auxilis dels àngels bons.

Així doncs, preguem a la Mare de Déu, que va aixafar el cap de la serp, a sant Josep, invocat com a terror dels dimonis, a sant Miquel i els àngels de la guarda, perquè ens ajudin a destriar les temptacions diabòliques i seguir únicament les inspiracions celestials.